

Joensuun kaupunginvaltuusto
Aloite 29.10.2018

Valtuustoaloite kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisen eettisten ohjeiden laatimiseksi

Joensuussa on herännyt viime aikoina huoli rasismien lisääntymisestä kaupungissamme. Joensuun kaupunki on selkeästi tuominut rasistisessa motiivissa tehdyt pahoinpitelyt, mutta sanojen lisäksi tarvitaan myös tekoja. Joensuun rasisminvastainen työryhmä on lähettänyt sähköpostin meille päättäjille, jossa he kertovat jopa kymmenien perheiden ja nuorten muuttaneen pois Joensuusta täällä kohtaamansa rasistisen häirinnän ja kiusaamisen vuoksi. Joissakin tapauksissa kaupungin henkilökunta ei ole puuttunut asiakastiloissaan tapahtuvaan rasistiseen häirintään. On tärkeää, että koko henkilöstö koulutetaan puuttumaan rasismiin niin kuin talousarvioluonnoksessa esitetään.

Joensuu mainitsee strategiassaan turvallisen kaupungin, jossa erilaiset ihmiset ovat vahvuutemme. Lisäksi strategiassa ollaan sitouduttu toteuttamaan valtakunnallista kestävän kehityksen ohjelmaa mm. vähentämällä eriarvoistumista ja edistämällä tasa-arvoa. Näiden yhdessä hyväksymiemme arvojen ja periaatteiden tulee heijastua siihen, millaista toimintaa ja millaisia tapahtumia Joensuun kaupungin omistamissa tiloissa ja yleisillä alueilla voidaan järjestää.

Tilojen ja alueiden vuokrauksen suhteen on jo ennalta hyvä varautua tilanteisiin, joissa tilojen käytön eettisyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta joudutaan punnitsemaan. On syytä varmistaa, että Joensuu on kaikille turvallinen kaupunki, eikä kaupungin tiloja tai alueita käytetä esimerkiksi YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, tai minkäänlaisen väkivaltaisen toiminnan harjoittamiseen tai suunnitteluun.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Joensuu laatii tilojensa ja alueidensa vuokrausta koskevat eettiset ohjeet päätöksenteon tueksi.

Joensuussa 29.10.2018

Maria Roivas

Anssi Kainulainen

Iiris Pääkkönen

K. Mikkonen

Teemu Huhtaniemi

Anne Mikkola

Oskari Korhonen

Marko Hakana

Petteri Tahvanainen

Sanna Heinonen

Mika Piironen

Mari Ojalainen

Art

Ari Tillines

Kaupunginvaltuusto	§ 148	29.10.2018
Kaupunginhallitus	§ 259	10.06.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 91	17.06.2019

Valtuutettu Maria Roivaksen ynnä muiden valtuustoaloite eettisten ohjeiden laatimisesta kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamiseen

3452/09.00/2018

KV 29.10.2018 § 148

Valtuutettu Maria Roivas jätti 29.10.2018 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen eettisten ohjeiden laatimisesta kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamiseen.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Anne Mikkola, Hannu Holopainen, Marjatta Rätty, Heino Rätty, Joakim Kärkäs, Antti Kainulainen, Ville Elonheimo, Anni Järvinen, Mika Piironen, Iiris Pääkkönen, Maria Korkatti, Sari Koskinen, Oskari Korhonen, Antero Puhakka, Krista Mikkonen, Hannele Autti, Martti Juntunen, Hanna Susitaival, Marko Haakana, Matti Pesonen, Teemu Huikuri, Petteri Tahvanainen, Sanna Heinonen, Mari Ojalampi, Anu Honkanen ja Ari Tielinen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 10.06.2019 § 259

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 5.11.2019 siirtää asian tilakeskuksen, kaupunkirakennelautakunnan ja henkilöstö- ja työllisyysjaoston valmisteltavaksi.

Maria Roivas ja 25 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 29.10.2018 valtuustoaloitteen jossa esitetään, että Joensuu laatii tilojensa ja alueidensa vuokrausta koskevat eettiset ohjeet päätöksenteon tueksi.

Kaupunginhallitus lähetti kokouksessaan 5.11.2018 § 386 aloitteen tilakeskuksen, kaupunkirakennelautakunnan ja henkilöstö- ja työllisyysjaoston valmisteltavaksi.

Valtuustolaitteen mukaan Joensuussa on herännyt viime aikoina huoli rasismien lisääntymisestä kaupungissamme. Joissakin tapauksissa kaupungin henkilökunta ei ole puuttunut asiakastiloissaan tapahtuvaan rasistiseen häirintään. On tärkeää, että koko henkilöstö koulutetaan puuttumaan rasismiin niin kuin talousarvioluonnoksessa esitetään.

Joensuu mainitsee strategiassaan turvallisen kaupungin, jossa erilaiset ihmiset ovat vahvuutemme. Lisäksi strategiassa ollaan sitouduttu toteuttamaan valtakunnallista kestävän kehityksen ohjelmaa mm. vähentämällä eriarvoistumista ja edistäen tasa-arvoa. Näiden yhdessä hyväksymiemme arvojen ja periaatteiden tulee heijastua siihen, millaista

toimintaa ja millaisia tapahtumia Joensuun kaupungin omistamissa tiloissa ja yleisillä alueilla voidaan järjestää.

Tilojen ja alueiden vuokrauksen suhteen on jo ennalta hyvä varautua tilanteisiin, joissa tilojen käytön eettisyyttä ja tarkoituksenmukaisuutta joudutaan punnitsemaan. On syytä varmistaa, että Joensuu on kaikille turvallinen kaupunki, eikä kaupungin tiloja ja alueita käytetä esimerkiksi YK:n rotusyrjinnän vastaista sopimusta rikkoviin tilaisuuksiin, tai minkäänlaisen väkivaltaisen toiminnan harjoittamiseen tai suunnitteluun.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Joensuun kaupungissa on nollatoleranssi rasismiin. Joensuun kotouttamisohjelman 2018–2021 mukaisesti järjestetään perehdytystä ja otetaan syrjinnän- ja rasminvastaisuus läpileikkaavaksi teemaksi osaksi täydennyskoulutusta. Näin kaupunki työnantajana tukee työntekijöitään toimimaan systemaattisesti kohdatessaan rasismia tai syrjintää. Koulutuksella varmistetaan myös kaupungin viranomaisvastuu ja yhdenvertaisuusperiaatteen toteutuminen kaupungin palveluissa. Kyseistä koulutusta suunnitellaan parhaillaan.

Poliisi ja muut seudun toimijat seuraavat yleistä tilannetta ja rasismiin ja syrjintään liittyviä tapauksia. Asiaa käsitellään yhdessä rasminvastaisessa työryhmässä. Joensuun seudun rasminvastaisessa työryhmässä on jäseniä mm. kaupungin eri palveluista, seurakunnasta, järjestöistä, poliisista, Siun sotelta, koulutusorganisaatioista, Te-palveluista, Ely-keskuksesta ja vastaanottokeskuksesta, kotouttamispäällikkö toimii työryhmän varapuheenjohtajana. Viime vuonna laajan rasminvastaisen työryhmän rinnalle perustettiin pieni rasminvastainen työryhmä, joka pystyy ketterästi vastaamaan kentältä nousseisiin huoliin.

Viime vuoden aikana Joensuusta on muuttanut pois oleskeluluvan saaneita perheitä ja nuoria. Joensuun maahanmuuttajapalveluiden kotouttamisohjaajat ovat selvittäneet muuttajilta poismuuton syyt ja syiksi on kerrottu esimerkiksi paremmat kouluttautumisen- ja työllistymismahdollisuudet Etelä-Suomessa tai muissa suuremmissa kaupungeissa sekä suurempi omaa kulttuuria edustava yhteisö, josta nuorilla on paremmat mahdollisuudet löytää sopiva puoliso. Kukaan ei ole ilmoittanut kohtaamaansa rasismia varsinaiseksi muuton syyksi, joskin se on mainittu osasyynä. Tyypillisesti koettu rasismi on ollut asuinympäristössä ja yleisillä paikoilla tapahtuva häirintä ja huutelu.

Täydennyskoulutuksen lisäksi Joensuun kaupungin henkilöstölle luodaan kirjalliset ohjeet, jotta työntekijät osaavat toimia tilanteissa, joissa kohdataan tai todistetaan rasismia tai syrjintää kaupungin palveluissa.

Joensuun konsernistategian strategisen teeman yhdessä tehden mukaan teemme turvallista kaupunkia, maakuntaa, Suomea ja Eurooppaa yhdessä. Erilaiset ihmiset ovat vahvuutemme. Joensuun kaupungin vuoden 2019 talousarvion yhtenä toiminnallisena tavoitteena on Joensuun kaupungin turvallisuussuunnitelma 2019-2020 valmistelu. Turvallisuussuunnitelman valmistelu on käynnissä ja suunnitelmassa tullaan ottamaan huomioon muuttuneet tilanteet liittyen turvallisuuteen.

Joensuun kaupunki on hakenut kaikille toimitiloilleen Syrjinnästä vapaa -tunnusta. Syrjinnästä vapaaksi alueeksi julistautuminen merkitsee syrjinnän vastustamista, siihen puuttumista sekä ihmisten yhdenvertaisuuden tunnustamista. Syrjinnästä vapaa -tunnuksen käyttäjä sitoutuu mm.:

- Kohtelevaan kaikkia asiakkaita ja henkilökuntaa yhdenvertaisesti riippumatta henkilön sukupuolesta, iästä, etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, terveydentilasta, vammaisuudesta tai seksuaalisesta suuntautumisesta.
- Tiedottamaan kaikille työntekijöille julistautumisesta syrjinnästä vapaaksi.
- Laittamaan Syrjinnästä vapaa-alue -merkin näkyvästi esille organisaation tiloissa.
- Ottamaan kaikki ilmoitukset ja epäilykset syrjinnästä vakavasti.

Joensuun kaupungille on tehty vuonna 2014 yleisohjeet yhdistysten, yhteisöjen ja järjestöjen tilojen käyttökorkorvauksista. Ohjeet sisältävät yleiset periaatteet tilojen hallinnoinnista ja vuokrauksesta. Ohjeiden mukaan toimialat valitsevat tilojen käyttäjät ja tekevät päätökset tilojen osoittamisesta yhdistyksille, järjestöille ja yhteisöille. Tilojen vuokrauksessa noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Tilojen käyttäjiltä edellytetään hyviä tapoja ja lainsäädännön noudattamista sekä toiminta tiloissa ja alueilla tulee olla sellaista, että se kestää niin eettisen kuin moraalisenkin tarkastelun.

Yllä selvitetyllä perusteella voidaan todeta, että tilojen ja alueiden vuokrauksessa jo tänäkin päivänä olemassa olevat käytänteet ja periaatteet sekä edellytys vuokraajille noudattaa hyviä tapoja ja lainsäädäntöä, muodostavat aloitteessa esitetyn eettisen oheistuksen päätöksenteon tueksi. Lisäksi kaupungin vuonna 2014 valmistuneet yleisohjeet yhdistysten, yhteisöjen ja järjestöjen tilojen käyttökorkorvauksista päivitetään vuoden 2019 loppuun mennessä. Näin ollen erillisten kaupungin tilojen ja alueiden vuokraamisen eettisten ohjeiden laatiminen on tarpeellista.

Koska aloitteessa esitetyt asiat koskevat useita toimialoja on aloitteen vastausta valmisteltu yhteistyössä hallintopalvelujen, tilatyöryhmän (jossa edustus eri toimialoilta) ja henkilöstöpalvelujen kesken ja vastaus aloitteeseen tuodaan siten suoraan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Valmistelija: hallintopalvelut, tilatyöryhmä ja henkilöstöpalvelut

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Maria Roivaksen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 17.06.2019 § 91

Ehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Maria Roivaksen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa puheenvuoron käytti yksi valtuutettu.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.